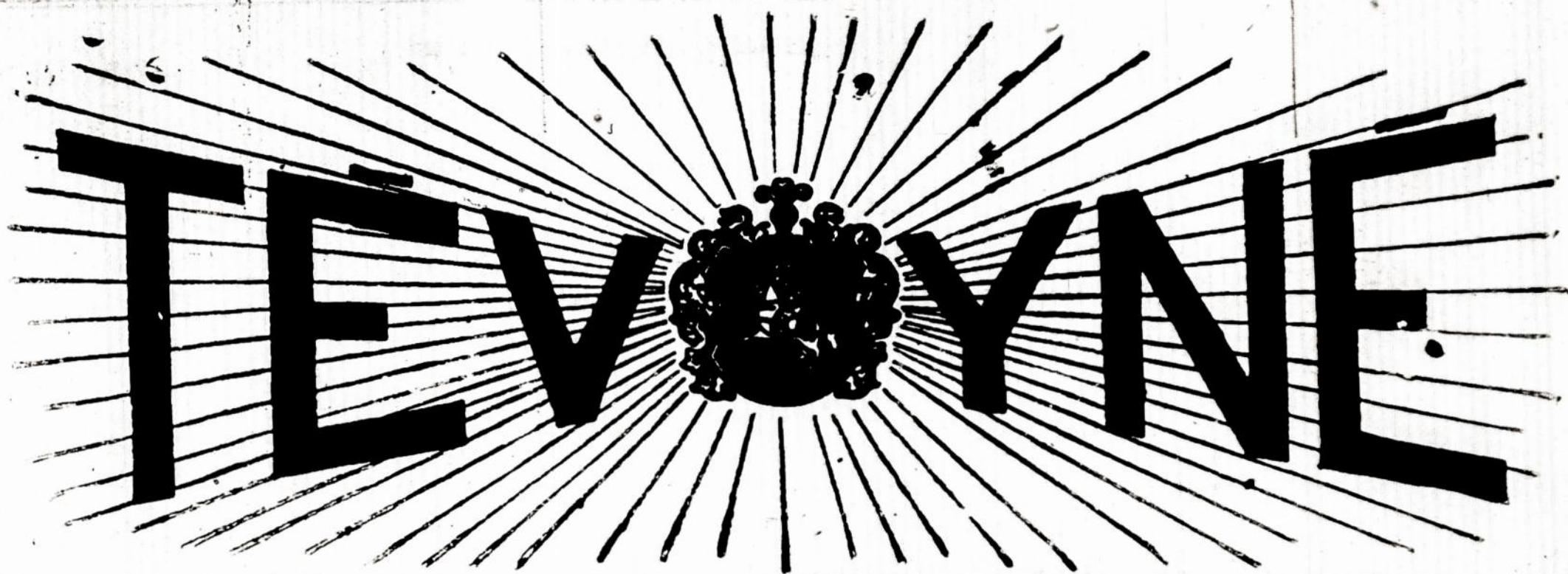

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 1 New York, 5 Sausio (January) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1875.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30th St. New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States.....\$1.00
To Foreign Countries.....\$2.00

All communications should be addressed:
"TEVYNE" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkauskas Editor (Redaktorius).

PRENUMERATA METUI:

Suvienuose Valstijose.....\$1.00
Kitose viešpatystėse.....\$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:
"TEVYNE" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.

VINCAS DAUNORA
APTEIKORIUS

Užėjęs savo lošio aptiekai visokių vaistų ir
nuo visų ligų. Kreipkitės pas savo ant šio antraso
229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4th GAIVES BROOKLYN NY

Skaityk ir tēmyk, nes Jums yra reikalingos
Daunoros skilvinės proškos.

Labai pasekminga gyduolė nuo visų vidūrinų ligų, kaipo: slogi-
nimas dvasios, jausmas sunkumo ir skausmas skilvyje po vaigiui, rugš-
tus skonis burnoj, atsirugimas, gazai iduriuose, nerviškumas, nū-
vargimas, užkietėjimas vidurių ir t. t. Daunoros skilvinės proškos
suteikia sveikatą, normališką apetitą sugrąžina ir stiprina visą orga-
nizmą. Prekė \$1.00, prisijunčiant per pačią \$1.10. Patarimai per
a iškus dovanai.

Vincas Daunora
(Aptiekorius)

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUSKA
Gyditojas ir Chirurgas

Valandos: { Nuo 9 iki 11 iš ryto
3 iki 5 po piet
7 iki 9 vakare

1749 So. Halsted st. - - - Chicago, Ill.

J. Skritulskas,

— NOTARIJUS IR AGENTAS —

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant
visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų.
Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau viso-
kių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedi-
mus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlai-
kad svetainę mitingams ir vėseilioms. Iš tolesnių miestų meldžiu
atsiškauti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas
26 Broad St. New Britain, Conn.
Telephone No. 550.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

205 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8

Akušerijos Mokykla.

Lietuvės, mokačios lietuviškai rašyti ir skaityti ir norinčios
tapti Akušerėmis, išlavinu ir prirengiu prie egzaminų (State Board
of Health). Tinkamiausias amžis akušerystės mokytis tarp 21 ir 35
metų Kreipkitės:

Dr. A. L. Graičunas
3310 S. Halsted St. - - - Chicago, Ill.

TEVYNĖ

Nemandagus vyras, pamatęs ant stalo savo pa-
čios plaukus, o ant komodės jos dantis, sako: "Bet
tu, mano brangioji, gulį šiandieną visuose kampuose".

* * *

Daili moteris. — Žinai, dailią tu vedei moterį.
Žiūrėdamas į ją, vis pamįslį: "Ir nevesk mus į pa-
gundinimą".

— O jai arčiaus pažintum ją, tai pasakytum:
"Bet gelbėk mus nuo pikto".

* * *

Teisme teisėjas: Gali pasirinkti: arba 10 dolarių,
arba 5 dienas kalėjimo!

Teisiamasis: Tai jau duokit man tuos 10 dola-
rių, tiek to! Kas bėdino žmogaus neskriaudžia!

* * *

— Aure, mama, ten stovi redaktorius! — šaukia
vaikas motinai.

— Tylėk, šelmi! Dar ir tave Dievulis pabaus:
gali į redaktorius išeiti!

AKIS ISAGZAMINUOJA DYKAI Pritaikant stiklus.

H. S. STONE

Akių Specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare
399a Broadway, arti A st. So. Boston, Mass.

Lenkė--Akušerė

baigusi mokslą ir turinti patyrimą, apsigyveno po num. 180
Washington st., Worcester, Mass. Priima ligones moteris su viso-
kiomis moterų ligomis, prie palagų sąžiningai ir gerai patarnauja.

K. Ochrymowicz.

180 Washington st. Worcester, Mass.

MOTERYS IR MERGINOS!

Nepirkit gatavų drabužių, kaip tai: Dresių, Siūnų ar Overkotų,
nes tokios drapanos tik sugadina jūsų išveizdą ir figurą. Ateikit
pas mane, o aš jums padarysiu kuopuikiausias drapanas su primie-
ravimu ir pritaikymu prie ypotos kaip kas norės. Mės teipgi už-
laikom visokių materių naujausios mados, iš kurių galėsite pasi-
rinkti ir nekaštus brangiaus kaip kad pirktumet gatavą kromė kur
pas svetimtaurį. Teipgi siūvam ir iš atneštų materių.

Kurios negali eiti darbo dienoms, tai yra galima ateiti Ne-
dėlioms nuo 10 val. iš ryto lyg 4 po piet. po šiuo adresu:

Petras Šertvites

370 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. 2895 W. Greenpoint.

Pagal naują šiltą.

NAMINĖ MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis \$1.00
be mokinio (apdaryta)
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skai- 15c.
tyt ir rašyt bemokinio
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokin- 35c.
to su paveikslais (apdaryta)
NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Kataliogas Visiems Dykai!

Kožnas žmogus mokantis skaityti
privalo turėti mūsų Kataliogą, kuriam
atras daugelį visokių daiktų. Musų
Banka priima pinigus užėdėjimui ir
moka 4-tą procentą. Siunčia pinigus
ir parduoda laivakortes į visas dalis
svieto, pigiaus kaip kiti. Spaudinam
visokius drukoriškus darbus greitai,
gerai ir pigiai. Reikalaudami katali-
ogo prisiųskite 2c markę ant adreso:

GEO. A. PUPAUSKY & C
2342 SO. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway,
So. Boston, Mass.

LIETUVIO KRAUTUVE

Pas mane galima gauti naujausios mados laikrodėlių, žiedų, armonikų,
skripkų ir visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britų, drukuojamų ma-
šinukų, albumų fotografijoms, istoriškų knygų ir maldakningių, visokių
grazių popierių laiškams rašyti su puikiais pasiskaitymais ir dainomis, su dru-
kuotais aplinkui konvertais: tuzinas už 25 c., 5 tuzinai už \$1.00. Perkup-
čiams 1000 už \$6.00. Magiškos kazyros, su kuriomis galima išlošti daug pini-
gų — \$3.00. Kas norit mano naujo didelio katalogo, prisiųskite už 2 centu
stampą ir aplaiksyt jį, o ten rasite daugybę naudingų daiktų.

Naujai išėjo iš spaudos labai reikalinga katalikams kniga "SAL-
TINIS", su puikiais apdarais kaštuoja tikrai \$2.00. Prisiųsdami savo aiškų
adresą, kreipkitės šiuo adresu:

W. WAIDELIS

112 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Gelžkelio laikrodelis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir
moteriško didumo. Apleisti aukso ant 20 metu
dubultavi dangteliai viršai, puikiai išpjaustyti.
Absoliutis tikras laiko rodytojas, ypač pri-
taikytas prie gelžkelio žmonių, kurie rei-
kalauja užsitikimo laikrodžio. Gva-
rantuotas ant 20 metu. Ypatinga dovana: mes
pasiųsime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D.
\$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikda-
mi privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad
jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pa-
garsinta, nemokekite nei vieno cento. Atmin-
kite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laik-
rodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško par-
duotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LENCIUGELIS su puikabaltu
už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.
Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago

Vienatinė ir seniausia lietuviška AGENTURA.

Siunčiam pinigus ir šifkortes

Parduodam šifkortes ant visų linijų geriausių ir greičiausių
laivų į Europą ir iš Europos. Išvažiuojanti čia gali gauti laivą kada
tiknori. Atvažiuojanti gauna iš čia šifkortes su lietuviškais pamoki-
nimais, kaip reikia važiuoti, kaip kelionėje apsisaugoti nuo apgavikų,
kurie atvažiuojančių tankiai pinigus išvilioja. Kas iš čia turi pir-
kęs šifkortę, tas niekuomet kelionėje neturi kėblumo jei tik yra
sveikas ant akių.

Siunčiam pinigus į visas dalis svieto saugiai, greitai
ir pagal pinigų kursą. Teipgi išmainom ant rusų ir vo-
kiškų.

OFISO VALANDOS: Paprastoms dienoms nuo 8 iki 9 val.
vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

Padarom visokius rejentališkus dokumentus, pav.: Doviernas-
tis, Kontraktus, Testamentus, suolektuojam dalis Lietuvoje ir ati-
mam į Ameriką. Padarom Aktus Rejentalus delei žemės ir kitų
priklausančių savasčių. Tą viską darome su Konsulio paliudijimu.

Malonų Lietuviai! Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūsų,
o visame busite kuoteisingiause aprūpinti.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

Ką laikas pagadino, metas pataisyti.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje įsteigėjai ar organizatoriai neturėjo mintyje tų siekių, kokius Susiv. turi dabar. Jų tuomlaikiniai siekiai buvo siaurai tikėjimiški, gynimas lietuvių nuo bedievytės, kaip ir nuo tautystės. Priegtam Susiv. tapo suorganizuotas tikslai kaip vietinė pašalpos draugijėlė su sostaine Plymouth'e, Pensylvanijoje, be tiesų organizuoti ir užlaikyti kuopas kituose Pensylvanijos miestuose, kaip ir kitose valstijose. Tokiu būdu Susiv. išgyveno 24 metus nelegališku gyvenimu, ne pagal Pensylvanijos ir kitų valstijų įstatymus, ir jaigu ne atsitikimas So. Bostone, kur susivaržė tautiečiai su katalikais už kuopos*) turtą ir čarterį, ir apsiskundė į teismą, kur reikėjo nunešti čarterį, — be abejonės Susiv. būtų buvęs nelegališka organizacija ir šiandien. Bostono sūdžia, pamatęs Plymouth'o čarterį su Susiv. konstitucija, užgynė kuopai mokėti bent kokias mokestis į Susiv. išdą, ir davė Susivienijimui metus laiko pasirūpinti tinkamą čarterį ir konstituciją, ir tam tikslui buvo šaukiamas nepaprastas seimas į Wilkes-Barre, Pa. 1908 metuose, kur nutarta išimti, pagal valstijų reikalavimus, naują čarterį ir pateikti naują konstituciją, idant Susiv. taptų legališka organizacija, turėtų tiesas organizuoti ir užlaikyti kuopas visose valstijose, išpildant tų valstijų įstatymus, išduodant toms valstijoms kas metai teisingus raportus apie Susiv. stovį.

Valstijų gi įstatymai reikalauja nuo tokių organizacijų, kaip mūsų Susivienijimas, idant jos priimtų naujus narius tikslai su daktaro egzaminacija — ištyrimu aplikanto sveikatos. — New York — Chapter 198, Section 231, sub-section 3; Massachusetts — Chapter 628, Section 7; Ohio — House Bill No. 398, Section 7, vienodai sakoma:

"Any society may admit to beneficial membership any person not less than sixteen and not more than sixty years of age, who has been examined by a legally qualified physician, and whose examination has been supervised and approved in accordance with the laws."

Taigi reikalingas yra generališkas ir kuopų daktaras. — Massachusetts valstijos įstatymai (ten pat) Section 2, sako:

"... subordinate lodges or branches shall be required by the laws of such society to hold regular or stated meetings at least once in each month".

t.y. kuopos susirinkimus turi laikyti bent kartą mėnesyje.

Visos valstijos vienodai užgina balsuoti už nesančius susirinkime. Reiškia, balsuojant bent kokiame klausime, susirinkiman atėję gali atiduoti tikslai savo balsus už balsuojamąjį dalyką ir negali didinti balsų skaitliaus sulyg skaitliaus kuopos narių, kurie nebuvo susirinkime.

*) Būtų labai gerai, idant žinantieji tos kuopos tuometinius nusidavimus apgarsintų per "Tėvynę" viską su smulkmenomis, nes joji istorija buvo slepiama.

Visos valstijos vienodai reikalauja, idant mokestis į posmertinių fondą būtų mokamos nuo metų, pagal išskaitliavimą National Fraternal Congress Table of Mortality, priimto 23 d. rugpjūčio, 1899, — taip, kaip yra dabartinėje Susiv. konstitucijoje.

Visos valstijos vienodai užgina naudoti kitoiems reikalams pinigų, sudėtus į posmertinių fondą arba ir į kitokių pašalpų fondus. Bėgantiems reikalams — Susiv. valdybos užlaikymui, — turi būti mokama atskirai nuo visų fondų.

Visos valstijos vienodai reikalauja, idant draugijos, kaip mūsų Susivienijimas, tam tikru raštu pasiskirtų savo legališku advokatu kiekvienoje valstijoje draugijų apsaugos departamento superintendentą arba jo vietininką; atsiradus kokiai bylai, tokio advokato apskundimas reikš apskundimą draugijos, kuri turės priimti — sutikti su tokios provos pasekmėmis. — Todėl draugijai yra reikalingas advokatas, kuris, reikalui atsiradus, apgintų draugiją nuo neteisingo skundo. Toliau yra reikalingas advokatas susirašinėjimui su įvairių valstijų apsaugos komisoriais, nes Pildomoji Taryba negalės atlikti tokių susirašinėjimų formališkai.

Dabar apie mokestis.

Pagal senąją tvarką visi be skirtumo amžiaus mokėjome po \$2.75 kas metai į vieną fondą ir iš jo mokėjome visokiems reikalams; tat buvo daroma ne pagal valstijų įstatymus. Ir dabar, pagal naują tvarką, mėnesinės mokestis į posmertinių fondą nėra didelės. Visi nariai su tuomi sutinka. Bet veik visi nariai nesutiko su mokestimis bėgantiems reikalams, tai yra, užlaikymui visos Susiv. administracijos; mat, ant \$150.00 posmertinės reikia mokėti tik \$1.56, o bėgantiems reikalams arti du kart tiek, būtent:

Susiv. valdymo lėšoms po 9c. = \$1.08.

Tautišky centų „ 1c. = 0.12.

Susiv. organo leidimui „ 5c. = 0.60**).

Kuopos reikalams „ 10c. = \$1.20.

Viso \$3.00.

Susivienijimo valdymui lėšos buvo paskirtos per augštos, kuopos-gi reikalams mokestis nedidelės, turint omenyje siuntimą delegatų į seimą. Priegtam lėšos kuopų reikalams galėjo būti apleistos, paliktos pačioms kuopoms pasiskirti sau mokestis. Susivienijimo valdymo lėšoms būtų buvę praktiška paduoti sąmatą metinių išlaidų ir mokestis paskirti proporcingai ant visų narių.

Bet, imant apskritai, tos visos mokestis yra nedidelės pagal kitų draugijų mokestis. Narys, prisirašęs prie Susiv., ima paskolę ant savęs ir moka Susivienijimui tik nuošimtį (procentą) gana mažą, veik tikslai 3% (tris nuošimčius) per metus už bent kurią

**) Nuo 26-to Seimo už organą mokama 84 centai, ir moka tikslai vienas šeimos narys. Šis Seimo nutarimas, kaip parodė praktika, netik nepadaugino įplaukimų į Organo fondą, bet dar sumažino, nesa prie S.L.A. priklauso daug moterų, kurios dabar nemoka už organą. To nedatekliaus, kuris įvyko dėlto, kad moteris nemoka, neapdengia kiti nariai, nors ir moka dabar 2c. daugiau, negu pirma mokėjo. R e d.

sumą, kaip čion išrodyta. imant narį 18 metų amžiaus:

\$150.00 posmert. moka	\$1.56 ir kitų mokesč.	\$3.00.	Viso	\$4.58
\$300.00	\$3.12	\$3.00.	..	\$6.12
\$600.00	\$6.24	\$3.00.	..	\$9.24
\$1000.00	\$10.32	\$3.00.	..	\$13.32

Dauguma Susiv. narių pasiliko ant pirmojo skyriaus posmertinės, \$150.00, ir visi moka per metus po \$4.56. Savo kuopos reikalams moka pagal kuopos nutarimą, ir tokiu būdu minėtoji suma susimąžina ant tiek, kiek kuopai mažiaus mokama. Prie to organo leidimui moka tikrai vienas narys iš šeimynos.

Nauji nariai senesnių metų moka posmertinių fondan proporcionališkai daugiau, pagal metų prisirašymo, bet % (nuošimtis) jų posmertinės metinės mokesties yra ir nedidelis, imant 45 metų narį:

\$150.00 posmert. moka	\$3.82 ir kitų mokesč.	\$3.00.	Viso	\$6.82
\$300.00	\$7.68	\$3.00.	..	\$10.68
\$600.00	\$15.48	\$3.00.	..	\$18.48
\$1000.00	\$27.50	\$3.00.	..	\$30.00

Jaigu sumažinti mokestis Susiv. valdymui ir kuopos reikalams bent ant kelių centų, tai visos mokestis bile kuriame posmertinės skyriuje bus mažesnės negu 3% (tris nuošimčiai), ir už tokią mokestį jokioje kitoje draugijoje taip augštos posmertinės nėra mokamos.

Taigi naujoji tvarka, pildymas valstijų įstatymų, Susiv. nariams buvo nepaprastu daigtu. Nariams su įstatymais visiškai neapsipažinus, prie to užėjus klaidinčiai agitacijai, visiškai ignoravimas valstijų įstatymų ir jų aiškinimų, kaip ir stoka taktikos iš Pildomosios Tarybos, padarė tai, jog didesnė pusė Susiv. narių apleido Susivienijimą ir tuomi save nu skriaudė. Jaigu visi klaidintojai pirm tokio darbo būtų pastudijavę valstijų įstatymus ir tvarką kitose tokiose draugijose, kaip Susivienijimas, tai, be abejonės, nebūtų taip darę. Na, o jai vietoje tų klaidinimų būtų gelbėję Susiv., būtų aiškinę nariams valstijų reikalavimus ir kitų draugijų tvarką, tai šiandien Susiv. vietoje sumažėjimo, būtų paūgėjęs, nebūtų galėję nė kuningai užgiedoti *sursum corda*. Nejaugi mūsų klaidintojai sutarė su kuningais pakrikdyti Susivienijimą?

Pirma pažinome vien kuningus, dabar pažįstame ir tuos, kurie skelbia, jog vienybėje galybė, o jų darbuose — blaškymas.

Bet toks anormališkas mūsų blaškytojų darbas neteks pasekėjų nė vietos, kaip neteko vietos kuningų intrigos stabdytume lietuvių pirmynėigos, apšvietos ir tautystės. Kunigai, pamatę savo darbų pasekmę, vertėsi ant kito šono, katalikiškai-tautiško bent iš vardo. Kur nusivers mūsų blaškytojai — pamatysime.

Ant galo, viską palikus šalyje, kuriam lietuviui, taip kaip žydui, nebūtų garbė ir nauda prigulėti prie organizacijos, iš kurios turėtų medžiagišką ir dorišką naudą? Medžiagišką naudą iš pašalpos ligoje, senatvėje, sušelpimo beturčių našlių ir našlaičių, o dorišką naudą — iš vienybės ir mokslo. Sakysime, štai mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje užaugo ant 100,000 (šimto tūkstančių) narių, kurie, mokėdami tikrai vieną centą kas mėnuo, per metus sudėtų \$12.000 apšvietimo reikalams (ką da-

bar vadiname tautiškais centais); tais piningais galėtumėm leisti į universitetą apie 24 studentus kas metai, duodami jiems stipendiją-paskolę po \$500.00 metams. Tokiu būdu įgytumėm mokyty žmonių, kurių mums labai reikia.

Toliau 100,000 narių, mokėdami po 5 centus kas mėnuo, per metus sudėtų \$60,000, už kuriuos būtų galima išleisti jau gana gerą dienraštį ir geras kningas.

100,000 narių, mokėdami po 2 centus kas mėnuo, per metus sudėtų \$24,000 organizacijos valdybos užlaikymui ir bėgantiems reikalams (vietoje dabar mokamų 9 ct.).

100,000 narių, mokėdami 5 centus kas mėnuo, sudėtų \$60,000 pašalpai beturčių našlių ir našlaičių, sužeistų ir senelių. Būtų galima užlaikyti keletą prieglaudos namų, mokyklas, kolonizuoti lietuvių ir rūpintis ateivių reikalais.

Lietuvių Amerikoje yra toli daugiau negu 100,000. Jaigu prie Susivienijimo L. A. prigulėtų kas lietuvis, tai organizacija galėtų turėti ir 300,000 narių, ir taip veikdami, kaip viršui minėta, nuveiktume trigubai didį darbą.

Lenkų "Związek Narodowy Polski" Amerikoje, prie kurio priguli daugelis lietuvių, įvedė šelpimą našlių ir našlaičių, sužeistų, senelių ir apšvietos tik 1899 metuose; o iki 1 d. rugsėjo 1911 metų tiems reikalams (13 metų laike) sudėjo \$344,605.78 neskaitant posmertinių fondo. Kiekvienas Związko narys moka po \$1.20 kas metai viršui minėtiems reikalams. Ana žydai savo įstaigoms — mokykloms, ligonbučiams sudėda milijonus. Mums tie visi dalykai nemažiaus reikalingi, o už vis apšvieta, todėl vienykimės į vieną ryšį, Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, o pasitiekime ir mės savas įstaigas, mokyklas, ligonbučius ir tt. Vienybėje tai pasieksime.

Ką laikas pagadino, metas mums visa tai atitaisyti.

P. Mikolainis.

DELEI PILIETIŠKŲ POPIERŲ.

Žmonės, norintie gauti pirmąsias popieras, nepaiso nurodymų, kurių būtinai reikia prisilaikyti, kad gauti popieras. "Tėvynėje", "Lietuvoje" ir "Vienybėje Lietuvninkų" buvo aiškiai pasakyta, jog, rašant laišką komisariams su prašymu, visada reikia pranešti laivo vardą ir tikrą dieną atkeliavimo, reikia tame laiške parašyti kur sėdote ant laivo: Bremen'e, Hamburge, Rotterdame, Antverpene, Glasgowe, Liverpoolyje ar Liepojuj; neatsimenant tikrai dienos atkeliavimo į Ameriką (kada buvote užrašytas kaslegarnėse), būtinai reikia paduoti bent mėnesį ir metus; to nepadarius, tokių reikalavimų negalima išpildyti.

Tūli rašo, "išplaukiau iš Tilžės ir į Ameriką atvažiavau rudenyje 1910 m." Arba, "išvažiavau iš Kovenskos gubernijos, Zaulių uezdo, pavasaryje ir atplaukiau į Ameriką kada jau buvo šilta". — Kaip surasti tokio žmogaus vardas užrašuose tarp milijonų vardų ir laivų, kuriuo toks žmogus atplaukė,

nežinant nė mėnesio, nė metų?

Kiti vėl neatsimena metų ir rašo: "tikrai neatsimenu, kokiuose metuose atvažiauvau ir mįsliu — bene 1906 ar 1907". Arba dar geriau: "rodosi 1890 ar 1900".

Pastojimas Suvienuotų Valstijų piliečių yra privilegija, bet žmonės per savo apsileidimą ir užmiršimą iš tokios privilegijos nesinaudoja.

Daugelis paduoda iškraipytus ar suambrintus vardus su pravardėmis. Musiškiečiai daugumoje užsirašo lenkų tai rusų vardais ir pravardėmis, o Amerikoje jau persiverčia į "yankius" arba grynus lietuvius. Atkeldami jie užsirašo, pav., Vikentij Brazinski, arba Wyncenty Brazinski, o reikalaudami atkeliavimo liudijimo, pasirašo Wm. arba William Brazys arba Brazinskas, o tokio vardo užrašuose visai nėra ir tokie žmonės liudijimo niekad negaus. — Visados reikia paduoti pilnai vardą ir pravardę taip, kaip buvote užsirašę atkeliavimo laike.

Piliėtis.

Balsavimų pasekmės S.L.A. Organizatoriaus klausime.

Kuopos No.	Kuopoj narių	Dalyvavobal-savime	Reikalingas organizat.	Nereikaling. organizat.					
7	110	20	6	14	103	24	9	6	3
11	206	23	23	—	116	3	3	2	1
14	74	30	29	1	117	12	10	—	10
17	31	18	17	1	121	15	7	5	2
23	287	17	1	15	129	37	9	—	9
24	52	19	—	12	133	11	4	4	—
30	81	18	18	—	137	28	15	4	6
34	65	11	10	1	139	15	15	—	15
35	112	32	14	1	143	46	30	27	3
37	30	14	4	10	157	5	5	5	—
38	73	43	1	26	162	46	26	—	26
42	37	23	18	5	165	9	8	—	8
43	100	24	23	—	167	10	9	9	—
47	21	6	6	—	178	13	8	—	8
49	9	7	6	1	199	20	16	16	—
50	14	8	8	—	200	8	8	8	—
57	52	15	15	—	202	3	3	3	—
69	13	10	10	—	211	13	10	9	1
72	49	11	11	—	212	29	12	12	—
74	59	12	11	1	219	8	5	5	—
79	3	3	3	—	226	11	11	10	1
80	10	8	3	5	227	10	—	1	—
83	70	22	18	—	243	7	6	—	6
101	16	5	4	1	251	7	7	7	—
					pav.	—	—	1	—
					pav.	—	—	1	—
					pav.	—	—	1	—
					Viso	2071.	630	393	200.

Iš viršiaus patalpintų balsavimo pasekmių S. L. A. Organizatoriaus reikale matome, kad balsavimuose dalyvavo 48 kuopos, kuriose yra pilnų narių 2071. Kitos kuopos blankų balsavimo nesugrąžino. Iš mi-

nėto skaitliaus narių balsavimuose dalyvavo 630; už reikalingumą S. L. A. Organizatorių balsavo 393 nariai, o prieš—200. Tokiu būdu didžiama balsų pereinama: organizatoriai S. L. A. yra reikalingi. Visi nariai, nedalyvavę balsavimuose, parodė, jog jie sutinka su balsavusiųjų didžiosios nuomone.

Visos S. L. A. kuopos malonės sekančiuose kuopų susirinkimuose išrinkti tokius organizatorius ir tuojaus prisiųsti S. L. A. Centro Sekretoriui jų vardus, pravardes ir adresus. Centro Sekretorius turės susirašyti su organizatoriais ir pasiųsti jiems reikalingus nurodymus ir blankus.

Pasitikiu, kad S. L. A. nariai pasirūpins atlikti tatau tinkamai ir ilgai negaišdami, nes šiandieną organizatoriai galės nemažai pasidaryti S. L. A. labui.

Su pagarba A. B. Strimaitis,
S. L. A. Sekretorius.

S. L. A. narių atidžiai.

Tik ką perėję balsavimai S. L. A. Organizatorių reikale parodė, kad S. L. A. nariai nelabai daug tede- da atidžios į balsavimus ir jų svarbą. Iš viso Susivienijimo balsavime tedalyvavo 48 kuopos, o narių tikrai 630.

Tai parodo, jog S. L. A. nariai nelabai tetēmija į S. L. A. reikalus ir nesirūpina tinkamai pasinaudoti visuotiniu balsavimu.

Dabar turime apskelbę du visuotiniu balsavimu ir abu labai svarbiu: rinkimai S. L. A. Pildomosios Tarybos ir S. L. A. naujoji Konstitucija. Šiuo- mi tad kreipiuosi į S. L. A. narius, kad visi teiktųsi dalyvauti tuose balsavimuose, nes reikia žinoti, kad, norėdami patys valdyti ir daboti Susivienijimo reikalus, turime jais ir rūpintis. Tad patys pasirūpinkime išrinkti tokius urėdninkus, iš kurių darbų Susivienijimas turėtų naudą; patys pasirūpinkime taip sutaisyti Susivienijimo įstatymus, kurie yra dabar mūsų rankose, kad jais būtume užganėdinti. Ką darome—daromė sau, tai ir žiūrėkime, kad darbas būtų tinkamai padarytas ir kad paskui nerūgotume.

A. B. Strimaitis,
S.L.A. sek.

S. L. A. Centro viršininku nominacijos reikaluose.

Sulaukus Naujų Metų, ir mūsų visuomenės šeimynoje apsireiškė daugiau gyvumo. Praeitame "Tėvynės" num. apskelbus S. L. A. centro viršininkų nominacijas, tūli mūsų nariai patēmijo, būk apskelbtas nominacijoms nepilnas viršininkų skaitlius nėsą: nieko minima apie vice-prezidentą.

Laikau pareiga paaiškinti gerbiamiems Draugams, kaip dalykas yra ištikrų.

Vice-prezidento nominuoti nereikia, nes trys nominacijose daugiausia balsų gavę ant prezidento pasiliks kandidatais rinkimuose; kuris iš jų trijų daugiausia balsų gaus rinkimuose, tas pasiliks prezidentu, o sekantis kandidatas - vice prezidentu. Manau, kad visiems bus aišku, dėlko neapskelbta vice prezidento nominacija.

A. B. Strimaitis.

Didžiosios Pašalpinės Organizacijos Amerikoje.

Ši čion paduodame kelias statistiškas žinias apie pašalpinės organizacijas Amerikoje. Iš tų skaitlinių matyti, kad Amerikos žmonės noriai priklauso prie pašalpių organizacijų nesa mato sau naudą iš to. Reikėtų ir mums tatau nors sykį suprasti.

The American Patriots, įsteigta 1905 metų se. Dabar jau turi narių 21.326; pinigų išde—80,522 05; išmokėjimų—\$14 979 76. Pernai turėjo narių 10 443; pinigų išde—\$28 391.51; išmokėjimų—\$10.385 96.

Brotherhood of American Yeomen, turi 3 000 kuopų, 150 000 narių; kas mėnuo organizatoriai pri-rašo po 4.000 suvoktum naujų narių. Pinigų išde \$1.800.000.

Independent order of Foresters, turi 242 tūkstančius narių. Pinigų išde—17 milijonų. 721 tūkstančiai, 491.40 dolarių. Pašalpių išmokėta 33 milijonai dolarių. Įsteigta 1874 metų se. Priima į apsaugos skyrius: vyrus ant \$500 ir iki \$3.000, o moteris tik ant \$250.

The Knights and Ladies of Security, turi 100.383 narius; pinigų išde \$1.833.590.98.

Ladies' Catholic Benevolent Association, viso narių turi 130.536; pinigų išde—\$1.892.750.92; na-liūdijimų išduota ant \$105.823.500. Išmokėta pašalpių \$8.738.118.21.

The Ladies of the Maccabees of the world, turi 163 832 narių, išde \$5.000.775. Pašalpių išmokėta \$8 718 296

Modern Woodmen of America, turi apsaugos narių 1 120 805, apsaugos narių ant sumos 1 bilijonas, 786 mil., 98 tūkst. dolarių. Turi 14,824 kuopas geram stoviai. 1910 m. priimta 83,936 nauji nariai, sutverta 737 naujos kuopos. Drangios reikalų vedimui išleista vienais metais (1909) 1,090,491. 34, t. y. po 96c. nuo kiekvieno nario. 1909 m. išmokėta pašalpių \$10.857.048.55.

Royal Neighbors of America (moterų draugija) turi 276 tūkstančius narių ir 6,500 kuopų. Ši draugystė yra lyg ir skyrius prie "Modern Woodmen of America".

The Protected Home Circle įsteigta 1886 metais iš 7 narių. 1910 m. turėjo 78.032 narius, pinigų išde—\$1.234.382. Pašalpių išmokėta per 24 metus—\$6 026.950.

Tribe of Ben-Hur, įsteigta 1894 m. ir tais metais turėjo 759 narius, ir \$2.653 pinigų išde. 1910 metais, t. y. laike 16 metų, jau turi 116.477 narius ir pinigų išde \$1492.952.44.

Woodmen of the World turi 600 tūkstančių pilnų narių; bėgviai 1910 metų per organizatorius ir kuopas priimta 118,905 nauji nariai. Pinigų išde 12 milijonų dolarių. Posmertinių išmokėta—43 mil. 300 tūkstančių dolarių. 1910 m. pridėta prie posmertinių fondo \$2.048.256.

Vakar ir šiandien.

(Neva feljetonas).

Vakar pas mus, lietuvius Amerikoje, buvo begalo gera, tyku ir gražu. Mūsų organizacijos augo, naujos organizavosi, viskas ėjo tartum iš Žemaitės Sutkaus pypkės.

Tik pažvelgk. SLA., kaip tik pabėgo nuo kuningų globos, tuoj, lyg tėsia ant gerų mielių, ėmė augti. Visi subruzd, sukibo, petį prie peties priglaudę. Miela buvo žiūrėti. Širdis džiaugėsi.

Bėdirbant, pasirodė, kad energijos yra kur kas daugiau, ne kaip paties darbo. Tad imta ir sutverta:

- 1) "Aušra" — moksleiviams šelpti;
- 2) "TMD." — knygoms leisti;
- 3) Lietuvių Laisvamanių Susivienijimas — laisvamanybai kleisti;
- 4) Lietuvių Socialistų partija — socializmo teorijoms platinti.

Viskas ėjo gražiai, dailiai. Visam kam rūpė užteko. Ir viskas tarpo, bujojo, augo.

Ir kur neis gerai?! Darbininkas žmogus matė aplink save tokius pat darbininkus žmones, kaip ir jis pats. Jai kur ar kada užsidegdavo — tai tik dėl to, kad jo užsidegimas nenuėitų vėjais, o atneštų naudą. Tas darbininkas žmogus dėjo visuomenei šapelį, jo kaimynas, — vertelga, dėjo du, kitas — tris, ir, žinoma, visuo kuo džiaugties galėjai.

Prie tų visų darbų neprisidėjo kuningai. Jie, pasitraukę nuo viešųjų darbų, net kojas pakratė. O mes džiaugėmės ir tarėme, atsidusę:

— O-ta-ta! Lengviaus bus be tos neprašytos globos!

* * *

Vieną audringą naktį dangus susimaišė su žeme ir su jūromis, ir iš sudrumstų jūrų išėjo, atplaukęs iš Lietuvos, žodis "buržujus".

Tik pagalvok, koks tai baisus žodis:

— Buržujus! Bur-žu jus! Tarytum Buria Žūti Jums!

Ir atkeliavęs, tas žodis atėjo pas mus, lietuvius Amerikoje. Jis lipo ant pagrindų, ėjo į gričias, aidų vilnimis nešiojosi po visus užkampius. Ir kokios to viso pasekmės? Gal nežinot?

Štai jos: mes, lietuviai Amerikoje, visus savo darbus, kuriuos pirma atlikdavome gražiai, taikiai ir vienybėje, apleidome, užmetėme. O kad visos buvusios mumyse energijos nepražūdyti — ėmėme jieškoti tarpų savęs, ar kur nepamatysime žmogų, mūsų brolių, lietuvių, kurį galėtume buržuju pakolioti.

Sakoma žmonių:

— Duok šunį, o lazda rasiu. — Arba: duok lazda, o šunį rasiu! — Tad ir kolioti rasi ką, bile tik tinkamą žodį turėtum ant liežuvio galo.

Ir ėmė kolioties. Ilgai nelaukdami susekėme, kad visi mūsų inteligentai: daktarai, advokatai, re-daktoriai, — tai vis buržujai! Pagalios: salūninkai!

krautuvninkai, agentai, — tai vis buržujai!

Žinoma, primanytume — tai visus tuos buržujus, kurie per savo mokslą, ar nenuoalsų darbą šiek tiek augščiau iškilo iš minios, su kažgera nutrauktume žemyn, į purvyną įmurdytume ir purvinais batais pastryptume, sakydami:

— Kam jie iškilo? Kam jie buržujai? Ar jie negali eiti į fabriką?

Vieni kitus bekoliodami, savus darbus visai apleidome. Ir ką tu, žmogau, besakysi! Kokios to viso pasekmės?

1. "Aušra" — tik-tik gyvena; ne vienam baudujančiam moksleiviui, laukusiam pašalpos iš tautiškos organizacijos, praneša: "negalime — pinigų nėra".

2. "TMD." tikrai pastebėtinu triūsu vieno-kito atsidavusio jai darbininko gyvena; bet dėl tūlių... kaip tai pasakius... bet verčiau nesakysiu... Paliksiu — b e t.

3. "Liet. Laisv. Susiv." buvo miręs; tik dabar stebūklais ėmė krutėti. Padėk die!

4. LSS. stovi ant vietos. Nė nariais nesidaugina, nė piliečiais. A atėjo, B išėjo; B sugrįžo, A išėjo. Reiškia — ant vietos. O juk iki šiam laikui reikėtų paaugti bent iki 10 ar 20 tūkstančių.

O mususis SLA. — dejuoja; mat jį apstumdė, apstumdė ir draugai ir ne-draugai; o kaip jis, nuvaręs, pašaukė savo darbininkus talkon, taisyti kas ne gera, — visi dingo, tartum pelės po ražu!

Ir tai vis pridarė mums "Buržujus", tas nelaimingas žodis, kurį mums jūros atnešė iš senosios tėvynės!

O tu paklausk pas tuos, kurie įsimylėjo į tą žodį, ką jis reiškia? Dievžin, tars tau:

— Sviets jį žino! Nežinau! Buržujus ir gana!

Tatai. Vietoj to, kad žengti pirmyn, organizuoties, šviesties, nors kiek tvarkiau savo draugijinį gyvenimą sutaisyti, nors trupinėliu šiltos broliškos meilės ir vienybės sušildyti kitus savo viengėnius ir apsišildyti patiems, mes vien sėdime neapykanta, vien kandžiojame vieni kitus! Ardome, kas subūdavota, draskome ir vis matome kitus kaltais!

Pasižiūrėjus į tai, kas buvo vakar, ir kas yra šiandieną, nenoromis veržiasi iš gerklės ryksmas:

— Broliai, nesėkite negero darbo! Nesėkite! Kaip ateis pjuties laikas — nevaliositę nupjauti!

Kipšas.

Iš chiniečių revoliucijos vado gyvenimo.

(Pagal Berdiajevą).

Sykį vasaros laike, keli metai tam atgal, Londono Hyde parke vaikštinėjo europiečių būdu pasirengęs chinietis. Tik jis suspėjo truputį pasišalinti nuo vaikštinėjusios parke publikos, kaip kitas chinietis prisiartinio prie jo ir nemandagiai kumštelėjo. Abu sustojo, ir prasidėjo ginčai. Kaip bematant iš kasžinkur atsirado dar 4 ar 5 chiniečiai ir apsupo abu

tuodu vyrų. Pirm negu buvo galima suprasti, kame dalykas, jie pagavo tą porą į buvusį čia pat vežimą, kurį arkliai zovada nubogino iš parko linkui Chinijos pasiuntinio rūmų.

Tas taip netikėtai suimtas, anglams bematant, chinietis buvo tai daktaras Sun-Jat Sen, pasiekęs jau garbę Chinijos revoliucijos vadas.

Bogdychano pasiuntinys prie Anglijos karaliaus, Chinijos valdžiai paliepus, tokiu nepaprastu būdu suareštavo revoliucijos skelbėją ir norėjo su artimiausiu laivu išsiųsti jį į Chiniją. Vienok Anglijos valdžia, pripažindama nepaliečiamybę visų svečių Londone, neprileido prie to.

Chinijos diplomatai išlaikė Sun-Jat-Seną dvyliką dienų. Pagalios, sargybai užsiziopsojus, jam pasisekė išmesti per langą laišką, adresuotą draugui. Šisai atsikreipė į vietinę valdžią, kuri, žinoma, tuojaus pareikalavo, kad revoliucionierius būtų paliuosutas.

Po tam atsitikimui Sun-Jat Sen pabėgo iš Anglijos į Ameriką. Čion jisai padarė nemažą įspūdį į savo viengėnius, turtingus chiniečius išseivius, ir surinko daug pinigų revoliucijai, kurią pats vedė. Sakoma jį surinkus apie 5 milijonus rublių.

Visur, kur jis tik pasisukdavo, jį sekiojo Chinijos šnipai, kur ir kaip galėdami trukdė jo darbą. Ir Japonijos valdžia taip-pat trukdė jo propagandą. Tuomet jis sugrįžo į Rytinę Aziją, kur, žinoma, turėjo slapstyti.

Jis savo ideas skelbė po pseudonimu d-ro Takanos. Kas tik jį pažino, visi gerėjasi jo kulturingumu ir išsilavinimu, jo persitikrinimų tyrumu ir aiškumu, kas retai teapreiškia pas chiniečius.

Sun-Jat Sen račioj pradžioj savo propagandos skelbė, kad revoliucijos tikslas — tai įvedimas į šalį republikoniškos tvarkos. Jis sumanė sociališkas reformas, naują tvarką visuomeniškų urėdų, armijos ir laivyno; bet pirmų pirmiausia jis trokšta Chiniją sugrąžinti chiniečiams. "Pirmučiausiu darbu, — sakė jis Tokios universitete, kur laikė politiską paskaitą, — bus išvarymas mandžurų! Visi tėvynės draugai žino, kad jie yra aršiausie mūsų tautos priešai!"

Prancūzų rašytojas J. Rodes suėjo į pažintį su Sun-Jat Senu 1907 m. Ganojoj. Revoliucionierius čionai slapstėsi, prisidengęs svetimu vardu. Prancūzas aprašė jį šiaip: apie 40 metų amžiaus vyras, gana jauno veido, trumpai nukirptais plaukais, iš akių labjau panėši į japoną, ne kaip į chinietį; iš veido matosi nepaprasta energija ir pats veidas draug su tuo nesuprantamas, neišskaitomas. Rodes klausinėjo Sun-Jat Seną apie revoliuciją ir gavo šitokį atsakymą: "Dar valanda neišmušė. Judėjimas prasidės ne nuo pietų pusės, bet pačiam Chinijos viduryje".

New Yorke daktaras Sun-Jat Sen turi artimą savo draugą, mr Henn'ą. "Jaunų Chiniečių Draugijos" išdininką, daug pagelėjusį revoliucijos vadovui kaip propaguoti taip lygiai ir rinkti Amerikoje pinigų revoliucijos reikalams.

Sun-Jat Sen — tai vieno įžymiausių ypatų tose sociališkai-politiškose permainose, įvykusiose ir įvyk-

siančiose tolimoje ir atsilikusioje nuo civilizacijos Chinijoje.

Laisvė ir laimė žmonių rankose.

I.

„Priešais mano langą, prie kurio aš rašau, stovi jautis, pririštas už rinkio, įnerto jam į nasrus. Beskabydamas žolę, jis apsuko virvę aplink štulpo ir, lyg belaisvis, stovi dabar, kankinamas bado, gražioje žolėje, negalėdamas net pakelti galvą, kad pavaryti muses, kurios kanda jo pečius. Jis daug sykių vel tui bandė pasiliuosuoti, bet kas tikis, gailiai subaukęs, nutildavo, kad tyliai kentėti.

Tas tvirtas ir galingas jautis, neturįs jėga susipratimo, kad persitikrinti, kaip būtų galintis pasiliuosuoti, kenčias badą, nors pats stovi gražioje žolėje, pavirtęs bespėke auka silpniausių gyvūnų, — atrodo man tartum darbininkų klesos emblema.

Visose šalyse žmonės, kurių triūsas sutvėrė begalinius turtus, žlunga skurde. O tuom tarpu progresuojanti civilizacija praplatina minties apyregę ir sukelia naujus troškimus; gi tie žmonės, kad aprūpintus vien savo gyvuliškus reikalus, nusileidžia iki gyvulių stoviui. Suprasdami visą neteisybės kartumą, jausdami slaptinguose savo dvasios kampuose, kad jie yra sutverti visai ne tam nelaimingam gyvenimui, — tie žmonės ir-gi kartais kovoja ir protestuoja. Bet pakol jie neišmoks sumegsti pasekmių su priežastimis; pakol jie nesupras, kokių būdu jie yra surišti ir kaip jie gali pasiliuosuoti, — pakol jų pastangos ir protestai bus bergždi, kaip pastangos ir gailūs baubimai užsipainiojusio jaučio, — bus dar labiau bergždi. Aš eisiu iš kambario ir pavarysiu jautį, pasukęs jį taip, kad atsipainiotų virvė, o juk žmonių niekas nepavarys prie laisvės. Iki jie nepradės vadovauties protu, kurį turi, — niekas jiems nepagelbės, niekas nepadarys jų laisvais.

Galutinė politiškoji valdžia prie įvairių įvairiausių valdymo būdų, visados randasi minių rankose. Ir ištikrųjų visiškai ne karaliai ar aristokratai, visiškai ne žemvaldžiai ar kapitalistai visur pavergia žmones. Juos pavergia jų pačių apsileidimas.”

Emersonas.

II.

Visata turi savus įstatymus. Jai mes gyvename ir tikime su jais, tai įstatymdavėjas yra mums maloningas; jaigu ne — jis nėra mums maloningas. Pasakykite: kokiais įstatymais ar balsavimais jūs išrišite, paveizdan, tokį uždavinį: „gauti gerą darbą, kaip bendro niekšų veiklumo produktą“. Matoma, kad tas uždavinys yra neišrišamas. Ir per kokius filtrus jūs nevarytumėt tatau, vis viena gausite tikrai niekingumą, nors, gal būti, ir naujuose rūbuose, naujuose spalvose. Pakol mes patįs vis esame apsileidę, kaip gi galime tikėtis, kad mus vestų koks didvyris? Žino ma, mus valdys koks nors didvyris, tik ne tikrasis;

jo vardas — beprotystė. Ir tas didvyris, po kauke padarumo, bus veidmainys ir melagis ir į jo elgimąsi gamta visados sakys: ne, ne, ne.

Karleyl.

III.

Mes gyvename disciplinos, kultūros ir civilizacijos gadinėje, bet toli gražu ne doros gadinėje. Prie dabartinio žmonių stovio galima pasakyti, kad valstybių laimė auga drauge su žmonių nelaime. Ir dar klausimas, ar nebūtume mes laimingesni tame stovyje, kuomet pas mus dar nebuvo tos kultūros, negu dabar?

Nesa kaip galima padaryti žmones laimingais, kuomet jų nedaroma dorais ir išmintingais!

Kantas.

Ponia.

(Žiūr. „T“, N. 50, 51 ir 52.)

III.

Anksti rytą Rzeveckis grįžo namo nuo kaimyno, pas kurį viešėjo. Saulė dar netekėjo. Buvo, tur būti, netol ketvirta valanda ryto. Rzeveckio galvoje užė. Laikydamas vadžias, jis lingavosi vežime. Pusę kelio prisiėjo važiuoti per mišką.

— Kas da velnias? — pamislįo jis, privažiuodamas prie dvaro, kuriame tarnavo urėdu. — Ne kitaip, kas — nors mišką kerta!

Rzeveckis girdėjo ateinantį iš miško tankumos bildesį ir tratėjimą šakų. Jis įtempė ausis, pamislįo, išsikoliojo, nerangiai nulipo nuo vežimo ir nuėjo tankumynan.

Simas Žiurkinas sėdėjo ant žemės ir genėjo su kirviu žalias šakas. Palei jį gulėjo trys nukirsti alksniai. Šalymais stovėjo vežiman įkinkytas arklys ir edė žolę. Rzeveckis pamatė Simą. Kaip bematant išnyko jo snuudulys ir pagiros. Nubalo ir prišoko prie Simo.

— Ką-gi tu čia darai? a? — sušuko jis.

— Ką gi tu čia darai? a? — atkartėjo aidas.

O Simas nieko neatsakė. Jis užsirūkė pypkę ir toliau sau genėjo alksnį.

— Ką gi tu darai, niekše, aš tave klausiu?

— Ar nematai? Juk neapžlibai, tur būti!

— Ką a? Ką tu pasakei?! Atkartok!

— Pasakiau, kad eitum iš kur atėjęs!

— Ką, ką, ką?

— Eik pro šalį! Nėr ko čia rėkauti...

Rzeveckis paraudo ir patraukė pečiais.

— Žiūrėk! Kaip gi tu drįsti?

— Mat, drįstu. O kas-gi tu? Neišsigandau! Daug tokių! Kožno bijoties — tai ir baimės neužteks...

— Kaip tu drįsti kirsti mišką? ar jis tavo?

— Ir ne tavo.

Rzeveckis pakėlė nagaiką ir neužgavo Simą tik dėlto, kad šis parodė jam savo kirvį.

— Ar tu nežinai, padla, kieno tas miškas?

— Žinau, pone. Strielkienės miškas, su Strielkiene ir kalbėsiu. Jos miškas, jai ir atsakymą duosiu. O kas tu esi? Lakėjusi! Ficijantas! Tavęs nepažįstu. Eik sau, praeivi! Marš!

Simas pabarškino su pypke į kirvakotį ir piktai nusišynsojo.

Rzeveckis nubėgo pas vežimą, sutraukė vadžias ir vėju nudundėjo į kaimą. Kaimė jis pasirinko liudininkų ir nulėkė atgal miškan. Liudininkai rado Simą dar bedirbant. Kaip bematant prasidėjo byla. Atsirado viršaitis, raštininkas, šimtininkai. Parašė kelias popieras. Pasirašė Rzeveckis, privertė pasirašyti ir Simą. Simas tiktai šypsojos.

Priešpiety Simas atėjo pas ponią. Ponia jau žinojo apie viską. Nepasisveikinęs, jis pradėjo nuo to, kad negalima esą gyventi, kad lenkas esą mušasi, kad jis tiktai tris medelius pakirtęs.

— Kaip gi tu drįsai svetimą mišką kirsti? — užsidegė ponia.

— Vienos tik kančios nuo jo, — baubė Simas, pasigėrėdamas ponios įsitarščiavimu ir norėdamas kiek galint įskusti lenkų. — Kas žodis — tai pukšt! Ar gi taip galima? Ir vis nori pataikyti per ausį. Taip negalima... Juk ir męs žmonės...

— Kaip tu drįsti kirsti mano mišką, aš tave klausiu? Niekše!

— Jis tamstai primelavo, poniai! tikrai pasakius... kirtau... Prisipažįstu... Bet kam jis mušasi!

Ponioje užsidegė poniškas kraujas. Ji užmiršo, kad Simas — Stepo brolis, užmiršo apie savo padorų išauklėjimą, viską ant sviesto užmiršo ir sudavė Simui per veidą.

— Nešk laukan savo muzikišką veidą! — sušuko jinai. — Tuč-tuojaus laukan!

Simas nusiminė. Jis visiškai tokio skandalo nelaukė.

— Sudie! pratarė, sunkiai atsiduksėjęs. — Ką gi bedaryti! Ką gi!

Sumurmėjo ir ir išėjo. Net kepurę užmiršo užsimaut, kuomet išėjo kieman.

Už kokių dviejų valandų atėjo pas ponią Maksimas. Jo veidas buvo ištemptas, akys paniūrios. Iš veido matėsi, kad jis atėjo čion ar ką nemandagaus pripasakoti, ar šiaip kokių bjaurių pridaryti.

— Ką pasakysi? — užklausė ponia.

— Sveiki! Aš, poniute, labiausia dėlto, kad tamsą prašyti... Miškelio, poniute... Stepui noriu triobą statyti, o miško neturiu. Kad tamista nors lentoms duotum...

— Dėlko ne, gerai.

Maksimo veidas nušvito.

— Reikia trioba statyti, o miško nėra. Paskučiausias dalykas. Atsisėdai barščių srėbti, o barščių nėra. Che-che. Lentelių... rąstų... Čia Simukas niekų priplempė... Tamsta nepykk ant jo, poniute. Kvailys gimė, kvailiu ir stips. Dar, mat, kvailumas neišgaravo iš galvos. Tokie jau žmonės. Tad, reiškia, poniai liepsi atvažiuoti miško?

— Atvažiuok.

— Tai tamsta pasakykit ponui Feliksui. Duok Die tamstai sveikatėlę! Dabar Stepas jau turės triobą.

— Tik aš bra... jai paimsiu, Žiurkin! Pats žinai, aš miško neparduodu, pačiai reikia, o jai parduodu, tai brangiai imu.

Maksimo veidas pasidarė ilgesnis.

— Reiškia, kaip tai?

— Taip tai. Pirma, pinigai tuojaus, o antra...

— Už pinigų aš nenoriu.

— O kaip tu nori?

— Žinoma kaip... Tamsta pati žinai. Kokie čia dabar pinigai pas muziko brolių? Skatikas, o ir to nėra.

— Dykai aš neduosiu.

Maksimas sugniauzė kumščioje kepurę ir ėmė žiūrėti į lubas.

— Ar tamsta tikrai sakai? — paklausė, patylėjęs.

— Tikrai. Turi dar ką sakyti?

— Ką man besakyti? Neduodi miško, tai ko aš čia su tamsta daugiau ir bekalbėsiu? Sudie. Tik bereikalo tamsta miško neduodi... Pasigailėsi... Man — spjauti, o tamsta pasigailėsi... Ar Stepas arklydėje?

— Nežinau.

Maksimas raiškiai pažiūrėjo į poniją, sukosėjo, pasitrypė ant vietos ir išėjo. Jis net susiraukė iš piktumo.

— "Tad ve kokia tu šelmė!" — pamįslijo jis ir nuėjo arklydėn.

Arklydėje tuo tarpu Stepas sėdėjo ant suolo ir tingiai, sėdėdamas, šveitė šoną stovėjusio prieš jį arklio. Maksimas neįėjo vidun, o sustojo pas duris.

— Stepai! — pašaukė.

Stepas neatsakė, nepažiūrėjo į tėvą. Arklys krusterėjo.

— Rengkis eiti namol! — tarė Maksimns.

— Nenoriu.

— Ar tu man gali taip atsakyti?

— Matai, kad galiu, jai atsakau.

— Aš liepiu!

Stepas pašoko ir uždarė arklydės duris prieš pat Maksimo nosį.

Vakarop pas Stepą atbėgo iš kaimo berniukas ir papasakojo, kad Maksimas išvijo Marę iš namų, ir kad Marė nežinanti, kur turės nakvoti.

— Ji dabar sėdi palei bažnyčią ir verkia, pasakojo berniukas: — o aplink ją žmonės sustojo ir tave kolioja.

Ant rytojaus, kuomet ponų name dar visi miegojo, Stepas apsirėdė savo senais rūbais ir nuėjo į kaimą. Skambinta mišioms. Buvo nedėldienio rytmetys, mišus, linksmas, — tik gyvenk ir džiaugkis! Stepas praėjo pro šalį bažnyčios, pažvelgė į varpinę ir nužingsniavo smūklės link. Nelaimei smūklės atdaroma anksčiau negu bažnyčios. Kada įnėjo smūklės, ten jau riogsojo keli vyrai prie degtinės.

— Degtinė! — sušuko Stepas.

Jam padavė degtinės. Jis išgėrė, pasėdėjo ir dar išgėrė. Stepas apsvaigo ir ėmė kitus vaišinti. Prasidėjo triukšmingas girtavimas.

— Ar daug paštrielkiene gauni algos? — paklausė Sidoras.

— Kiek priklauso. Gerk, asile!

— Geras darbas. Linksmų švenčių, Stepai! Su nedėldieniu! O tamsta ką-gi?

— Ir aš... ir aš geriu...

(Užbaiga bus):

Aukso grudai.

Šis mažas gyvenimo trupinėlis — tai visas tavo turtas. Tatai žiūrėk, padaryk iš jo visa, ką tik gali.

S a i d - b e n - C h a m e d .

* * *

Protingas žmogus reikalauja visoko tikrai nuo savęs; niekingas-gi žmogus reikalauja visoko tikrai nuo kitų.

C h i n i e č i ū i š m i n t i s .

* * *

Išminties vyrą paklausė: ar yra toks žodis, kurio galima laikytis savo labui iki gyvenimo pabaigai?

Išminties vyras atsakė: yra žodis šis; to žodžio prasmė šitokia: nedaryk kitiems to, ką nenori kad tau kas padarytų.

C h i n i e č i ū i š m i n t i s .

* * *

Jūsų darbų pasekmes apvertins kiti; jūs rūpinkitės tik apie tai, kad jūsų širdis būtų tyra ir teisinga.

John Ruskin.

* * *

Labai giliai į žmonių protavimą įleido šaknis supratimas, būk namų žygiai, siuvimas, skalbimas, auklėjimas — tai išrinktinai moterų darbas, ir būk vyrai tie darbai atlikę būtų gėda. O tuom tarpu gėda vyrai, tankiai niekuo neužimti, leisti laiką menkiesiems arba ir nieko neveikti, kuomet nuvargusi, tankiai nusilpusi, ar neščia moteris permier žygiuoja, si, skalbia, triūsi.

L. T.

* * *

Tas, keno pyktis neturi rybų. — tas, kas yra apsuptas juo, kaip vystyklais, greitai pats save atves ten, kur norėtų įstumti jį tikrai pikčiausis jo priešas.

Negįsta tik-ką iškoštas pienas, neneša nelabas darbas tuojautinių pasekmių, bet kaip ugnis, užkasta į pelenus, jis palengva degina ir kankina beprotį.

B u d d h i s t ū i š m i n t i s .

Ką padaro konkurencija?

Kas mums davė prakitą sunkiančias dirbtuves? — Konkurencija.

Kas varo mūsų kudikius į dirbtuves? — Konkurencija.

Kas atima nuo darbininko darbą? — Konkurencija.

ja.

Kas numušą uždarbį? — Konkurencija?

Kas atvaro į dirbtuves merginas ir moteris? —

Konkurencija.

Kas pailgina darbo valandas? — Konkurencija.

Kas pagimdo panikas ir krizius? — Konkurencija.

Kas išvaro ant gatvių šimtus tūkstančių bedarbių? — Konkurencija.

Kas pagimdo skurdą? — Konkurencija.

Taip rašo laikraščiai. O toji konkurencija tai ne kas kitas, kaip vadžios, kurias laiko savo rankose kapitalistai.

A. B. C.

Lietuviai Amerikoje.

Redakcija pasilieka sau tiesą trumpinti ir taisyti korespondencijas.

New York, N. Y.

Šį kartą pažvelgsim į New Yorko lietuvių vertelystę. Beabejonės skaitytojams bus akyva žinoti, kokius lietuviai "biznius" laiko, nes visiems žinoma New Yorką esant centru pasaulinės šių laikų pramonijos. Lietuviai ir gi privalėtų turėti rankose šiokią-tokią pramonijos "gįslelę." Bet jau išanksto perspėju skaitytoją kad neapsiviltų daug ką laukdamas išgirsti.

Štai ką šio miesto lietuviai turi: tris gertuves-aludes, porą valgyklėlių—restaurantų ir vienas turi dvi mažas krautuvėles valgomų daigtų, "delicatessen store". Taip gi vienas laiko agenturą laivakortėms pardavinėti ir piningams siųsti. Tai visa pramonė, kurią šio miesto lietuviai yra iki šiam laikui užgyvenę. Dėlko tik tiek randasi "pramonininkų"—sunku priežastis išskaityti. O reik priminti, kad lietuviai pirmučiausiai pažino New York'ą, atkeldami į šią šalį. Kitose vietelėse lietuviai vėliau apsigyveno o šiandien jie turi savo rankose įvairiausių "biznelius", ir net pradeda statyti savus "tautiškus namus". New Yorkiečiai dar tuoli šiame atveje atsiliiko.

Norint užsiimti New York'e bent pramone, reik būti patyrusiam ir mokėti išlaikyti konkurenciją su kitais. Kitaip, broluži, prakiši. Bet mūsų žmonės mažai teinteresuojasi ir nedaug tesilavina, kad išmokyti iversti kokį "biznį. Tankiai vienas—kitas susitaupęs kelis dolarius, nutaria "užsidėti biznį": būsią lengviau pragyventi; "užsideda", bet, neturėdamas mažiausio supratimo apie "biznį" ir nemokėdamas apsieiti su klijentais ("kostumieriais"), tuoj pasijunta ir be "biznio" ir be "piningų". (Daugelį šio miesto lietuvių panaši istorija ištiko.)

Norisi šis tas pasakyti ir apie dabartinius mūsų vertelgas. Jų "bizniai" nepergeriausie, viena—mažai apsipazinę su savo vertelgyste; antra—nemoka apsieiti su "kostumieriais" ir svarbiausia—nedalyvauja lietuvių pažangesnėse draugijėlėse. Nesykį girdi sakant: "nori, kad mės remtume savąjį, bet kodėl jis neprisideda prie mūsų ir nedalyvauja viešame gyvenime"? Šis pasiguodimas reik skaityti pilnai te-

singu. Tūli mūsų pramonininkai gana tankiai lanko bažnytėlę, kur turbūti meldžia pasisekimo "bizniui"; bet veltui: "kostumierių" neišmeldžia. Viešuoseliuvių sueigose jų "nematysi," o čia ir yra proga susipažinti su žmonėmis, ir, prie progos, paskleisti savo apgarsinimus.

Pramonijoje dirva plati. Kitataučiai, ypač lavūs "biznyje" žydėliai, turi gerą pasisekimą.

Jie nepasidrovi susitarti ir su lietuviais, jai mato tame sau naudą; net tankiai samdo lietuvių pardavėjus ir raštininkus; na ir garsinasi: "lietuviška įstauga", "lietuviškas ofisas," "agentūra" ir tt. Mūsų laikraščiai tik ir pilni apgarsinimais iš New Yorko "lietuviškų bizniierių", ypatinai laiva korčių agentūrų. O tik vos vos vienas lietuvis telaiko "agentūrą" laivakorčių ir piningų siuntimui, — tai p. Bertašius. Laikas būtų mūsų gabesnėms vertelgoms apsižiūrėti, arčiau apsipažinti su vertelgyste, nesitraukti nuo savųjų žmonių, daugiau garsintis — ir jų gyvenimas būtų lengvesnis ir saviškiems mokėtų geriau už svetimautį patarnauti.

Aš.

So. Omaha, Neb

Gruodžio 10 d. 1911 m. 87 S. L. A. Kuopa savo susirinkime rinko naujus kuopos viršininkus. Išrinkti tapo šie nariai: pirmininkas Vladislovas Akramavičius, vice-pirmininkas Juozas Junevičius, protokolų raštininkas Tamošius J. Žarnauskas, turtų raštininkas Kastantas Lancius, išdininkas Aleks. Grantas, izdo globėjai — Norbertas Bagdonas, Jonas Šilinskas ir Petras Jakubka; maršalka — Kazimieras Akramavičius. Protokolų raštininkas —

Tamošius J. Žarnauskas.

Iš Lietuvos laikraščių.

Dvarų pardavimas Lietuvoje. "Kur. Wil." savo 147 numeryje duoda šitaip užvardytą įžengiamąjį straipsnį kuriame iškelia faktą, jog pradėjus nuo 1905 m. nenormališkai daug dvarininkų žemės Lietuvoje pareina į svetimas negeistinas rankas.

Išteisindamas tuos dvarininkus, kurie vargo yra spiriami tėvų žemę į svetimas rankas palydėti, pataria vis dėlto apie tokios žemės pardavimą kuodaučiausia skelbti, nekišti by kam pasislėpus. Atsirastų tuomet pirkliai, vietiniai žmonės, kurie visuomet didžiau brangintų tą žemę, nekaip atėiunai iš kitur.

Latvių istorijos draugija. Latvių laikraštis "Jaun Deen Lapa" pataria įkurti latvių istorijos draugiją, kurios siekimu būtų rinkti visokius istoriškus dokumentus ir gelbėti žustančius, idant nebeatitiktų daugiau taip, kaip neseniai, kuomet vienas archivo savininkas visus savo raštus pardavęs Volmaro (Kuršo miestas) mėsaininkui — mėsą rukyti. Be to ir šių dienų Kuršo vokiečiai mėgsta sulig savo nužiurėjimo taisyti senovės dokumentus. "L. Ž".

Už slaptą mokymą. Neseniai Jeruzalimo gatvėje, Vilniuje, buvo užtikta slapta mokykla. Mokyto-

ja Ona Liubertovskaitė administracijos keliu nubaus-ta 100 rubl., arba 2 savaitėm uždarymu kalėjime. Tų namų savininkė, kuriuose buvo užtikta šioji mokykla, Rozalija Aleksandravičienė jau pradėjo kalėti.

Trakų pilies griuvėsiai netoli Vilniaus brangus lietuviams mūsų žilos praeities paminklas paskutiniiais laikais pradėjo kaskart didžiau irti. Ypač pavasario orai matomai griaužte griaužia tuos mūrus, amžius išstovėjusius. Lėšų tą paminklą palaikyti ir nuo galutinio subirėjimo apsaugoti nėsama. Keli metai atgal buvo kažkas pamėginęs vieną bokštą atitaisyti, bet ir tas darbas liko nepabaigtas...

Trakų pavieto bajorvedis kreipėsi dabar į Vilniaus gubernatorių, idant tas pasirūpintų iš Peterburgo caro vardo archeologijos draugijos gauti lėšų tos pilies liekanų palaikymui. "L. Ž."

Miškų teriojimas. Šiaulių pavietas nuo Kuršo pusės. Visai neseniai metai, kada šlamėjo p. Nariškino ir Komaro storos, plačios girios. Apsisuks gal dar keletas metų ir mūsų puikiųjų girių neberasime nė pėdsako. Apie 1900—02 metus Gruzdžių apielin-kėje kyštelėjo, rodos, pirmą kartą žydelis į mišką savo nušiurusių barzdikę ir pastatė lentpiuvę. Po to beveik visi pasieniai tapo pristatyti tokių lentpiuvių ir dabar tie patys žydukai rankioja po miškus tik anų dienų palaikus. Žmonės taria, kad jauni žydukai net prazilo besidauždami su miško "gešeftais". Komaras, kuris dar iki šioliai turėjosi neteriojęs miškų, ir šis jau šaukia po miestukus, žadėdamas didelius uždarbius — tik eikit kirsti pas jį.

— Dar eina gandas, kad p. Nariškinas žadąs kitą plotą pavesti valstiečių baukui savo milžiniškos žemės. Pr. In.

Iš Amerikos.

Beprotystė apsireiškia nežmoniškame aikvoje piningų, laukiant Naujų Metų. Viename tik New Yorke hoteliai išleido 750 tūkstančius dolarių, kad "tin-kamai" prisirengti sulaukti Naujų Metų. O kiek patįs žmonės, ypatinai turtingesnės klasės, išleido gerimams, šaudymams ir kitokiems beprasmiams pasilinksminimams — to niekas neapskaitliuos.

Teisingas žmogus. Tūlas Mack iš Salem, Ore., buvo pasmerktas visam amžiui kalėjimui už žmogžudystę. Gubernatorius, jam prašant, paleido jį 6 mėnesiams, kad užsidirbtų piningų ir apmokėti skolą, kurią padarė jo uošvis, gindamas jį teisme. Po šešių mėnesių Mack'as sugrįžo kalėjimui.

Rengiasi prie streiko. Šiomis dienomis kietosios anglies kasyklų komitetas suvažiuoja Philadelphiaje aptarti, ko reikia laukti, besibaigiant anglekasių kontraktui; kontraktas baigiasi 31 d. kovo. Anglekasiai, kiek dabar yra žinoma, paduoda kasyklų savininkams šitokius reikalavimus: padidinti mokestį ant 25%, 8 val. darbo diena vietoje 9 valandų, užmokestis turi būti ne nuo karų (vagonėlių), kaip dabar yra, bet nuo vogos, pripažinimas anglekasių unijos ir

tt. Savininkai mano teigiamą atsakymą į tuos reikavimus tik už kelių mėnesių. Anglekasių unija didinasi narių skaitliumi ir tikisi laimėti.

Visokios žinios.

Augščiausias pasaulyje bokštas. Vokietijoje, bėvelinio telegrafo stotyje Nauen, yra augštas bokštas, 300 pėdų augščio. Dabar žadama pribūdayoti dar 300 pėdų, kad būtų galima iš tos stoties mušti telegramas į New-Yorką. Bus tai augščiausias pasaulyje bokštas, ir jo viršūnė sieks debesų.

Amerikietis gali patapti popiežium. Romoj kilo sumanymas Sevilės arcivyskupą pakelti į kardinolus; tokiu būdu svetimtaučių kardinolų bus tiek pat, kiek ir italų. Kadangi popiežių renka kardinolų konkliave, tai galimas dalykas, jog į popiežius sekančiame konkliave išrinks nebe italą, o svetimžemį, net, galimas dalykas, amerikietį.

Seniausias laikraštis. Seniausias pasaulyje laikraštis vadinasi "Tching Pao", oficiališkasis laikraštis Pekine, nesenai apvaikščiojęs 1.000 metų sukaktuves nuo įsteigimo. Pekino archyvuose rūpestingai užlaikyta visi to laikraščio komplektai nuo pat pirmo numerio. Tas laikraštis, būtent talpinamos jame žinios, buvo taip valdžios daboje, kad daugelis bendradarbių neteko gyvasties ar tai už nepatinkančias valdžias ar tai už melagingas žinias. Dabar baudžiama už ta patį kalėjimu.

Vietinės žinios.

Lietuvių Ukėsų Politikos Kliubo nariai laukia metinio susirinkimo, kurs įvyks 7 d. Sausio, 1912 m. Kliubo komitetas pasizadėjo prirengti metinę atskaitą iš kliubo darbų metų bėgyje. Taip gi laike susirinkimo bus priimami į kliubą nauji nariai su mažu įstojimu. Verta visiems New-Yorkiečiams prie kliubo prisiglausti, nes tai viena iš kulturiškiausių šio miesto draugijų. Susirinkimas įvyks po 515 Hudson st. ir kamp. W. 10 st. New York City, 2 val. po piet.

Aš.

Skalbyklų streikas. — New Yorko skalbyklų darbininkai rengiasi streikan. Priežastis: ilgas darbas, netinkamos darbo aplinkybės ir menka mokestis. Ar streikas pasiseks — nežinia, nesa skalbyklų darbininkai nėra organizuoti.

Peržvalga.

× Iš draugijų gyvenimo. "Draugo" 56 num. M. P. Brazauskas atsako į Šalčiaus straipsnį apie SLRKA. reikalus, kurį ir mes minėjome "Tėvynėje". Atsakyme tarp kitko minima SLRKA. prezidentas ir jo pasidarbavimas draugijos naudai. Rašoma: "...rūpesčiu p. J. Riktoraičio susitvėrė SLRKA. kuopos

šiose vietose: Meriden, Conn., New Britain, Conn., Hartford, Conn., Poquonock, Conn." Be to p. Riktoraitis "... savo prakalba... patraukė prie SLRKA. net 75 naujus narius". Klausimas, kas ir kiek pasidarbavo praėjusiais metais mūsų Susivienijimo naudai? Bent nė "Tėvynės" redakcijai, nė kitam laikraščiui niekas nepranešė, kad būtų kas pasistengęs suverti kur kuopelę, ar prikalbinti naujų narių būrelį.

× **Nauja vyriausybė Sąjungoje.** Visuotiniu balsavimu išrinkti liko šie nauji LSS. viršininkai: Centro sekretorius — J. Stasiulevičius; administratorius — A. Žymontas; redaktorius — K. Vidikas; Pildomasis Komitetas: A. Hermann-Purvis, V. Černiauskas ir A. Bernotas; Literatiškasis Komitetas: J. Ilgaudas, F. J. Bagočius ir S. Strazdas; Revoliucijos remimo komitetas: izdininkas — J. Ramanauskas, pirmininkas — J. P. Raulinaitis ir raštininkas — J. Bulota.

× **"Laisvė",** atsikreipdama į savo skaitytojus, (num. 15), praneša: "Kadangi "Laisvei" du kartą savaitraščiu virtus atsirado daugiau darbo, tai išleidėjai pasikvietė talkon šale vieno redaktoriaus A. Montvido dar antrąjį šiomis dienomis Amerikon atvykusį Leoną Pruseiką".

× **Kristijono Duonelaičio atminčiai.** Laikraščiai pakėlė klausimą apie paminėjimą 200 metų sukaktuvių nuo gimimo dienos mūsų dainiaus Kristijono Duonelaičio; sukaktuvės įvykti turi 1914 metuose. Kr. Duonelaičio karstas yra Lazdynėliuose, ties Gumbine, Prūsų Lietuvoje. Draugas atsiliepia "Birutėje", patardamas lietuviams pasirūpinti pastatyti Duonelaičiui paminklą ir išleisti jojo veikalus, "skiriamus ypčiai Prūsų lietuviams". Užsimindamas apie paminklą, Draugas sako: "... jeigu mūsų visuomenė renka aukas paminklams ant kapų pastatyti Kudirkai, Jauniui, Višinskiui ir Daukantui, tai juo labjau užsipelnė Kristijonas Donelaitis". Mūsų nuomone, ar nebūtų ir mūsų tautai didesnė nauda ir mūsų dainiaus paminėjimas tobulesnis, jai vietoj paminklo pasirūpintume dailiai išleisti visus jo raštus ir kuodaugiausiai paskleisti tarpu žmonių. Didžiųjų žmonių atmintis turi būti gerbiama ne marmore ar čugune, bet žmonių širdyse.

× **1911 metais pradėjo eiti nauji lietuvių kalboje laikraščiai:** Lietuvoje — "Visuomenė", "Balsas", "Pasiuntinis", "Aušra", "Spindulys", "Teatras", "Žiburys", "Svečias", o priedais — "Jaunimas", "Žibutė", "Ateitis". Amerikoje — "Aidas", "Laisvė" (dabar eina du kartu per savaitę), "Tarka", "Laisvoji Žmonija", "Upelis Ramybės", "Šviturys", "Žemaitis". Prūsijoje — "Apžvalga", "Baltasis Erelis". ("Vien. Liet.").

Šis bei tas.

Theobroma Cacao (cocoa). Šis augalą latiniškai pavadino mokslininkas Linne. Žodis Theobroma paeina nuo dviejų graikiškų žodžių: Theos (Dievas)

ir Broma (maistas) ir reiškia: "Dieviškas maistas". Kakavinis medis auga Centralinėje ir tropiškoje dalyje Pietinės Amerikos. Tai gi tik po atradimui Amerikos teatrado ir kakavinį medį: Kakao maistui naudojo tikrai įžymesnieji tuomlaikiniai gyventojai; kakao lošė taip gi ir piningų rolę. Šiandien kakao išdirbama daugiausiai Equadore ir Brazilijoje, o taip gi ir visoje Centralinėje ir Pietinėje Amerikoje.

Kakaviniai medžiai išauga iki 3—4 sieksnių augščio ir yra tuomi ypatingi, kad žiedai ir vaisiai išauga ne ant medžio šakų, bet tiesiog ant kamėno. Žiedai maži, vaisiai agurko didumo, tamsiai—raudonos spalvos, taip kaip raudonasis angštinis pipiras. Viduje vaisiaus randasi 5 eilės migdolinių grūdų, abelnas skaitlius kurių siekia iki 60; tie grūdai paspirtinti ir sumalti yra labai maistingi.

1909 m. kakavinių grūdų buvo surinkta į 13 milijonų pūdų. Iš kulturingesnių viešpatijų daugiausia naudoja kakao Hollandija—apie 6 svarus, toliaus Šveicarija—2 svaru, Vokietija, Francija, Didžioji Britanija ir Suvienytos Valstijos—1 svarą ir Rossija—2 latu į metus ant žmogaus. B.

Charles Fr. Gounod. Charles F. Gounod'as gimė Paryžiuje 1818 m. Pradinį muziką išsilavinimą gavo nuo savo motinos, kuri buvo gan gabi pianistė. 1836 m. jis įstojo į konservatoriją. Jo numylėtais kompazitoriais buvo Paër ir Lesueur. Pirmutinė jo parašyta (1851 m.) operą buvo "Sapho." Tatai po nekuriu jau laikui Gounodas buvo žinomas, kai po vienas žymiausių pasaulinių kompozitorių. Šiandien Ch. F. Gounod'as jau yra žinomas ir lietuviams, nes vienur-kitur bandoma šmoteliuoti jo muzikos. B.

NAUDINGI KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

G. R.

Meldžiu suteikti man "Tėvynėje" atsakymą į žemiaus surašytus klausimus. Neabejoju, jog ir kitiems "Tėvynės" skaitytojams bus naudinga. S. B.

1.—Ar *Adomas Mickevičius*, lietuvis poetas, rašęs lenkams, yra žinomas visai pasaulei, ar tikrai lenkams ir lietuviams?

2.—Kas toks buvo *Savonarola*?

A t s a k y m a i.

Adomas Mickevičius (gimė 24 d. gruodžio 1798 m., mirė—26 d. lapkričio, 1855 m.) yra gerai žinomas ne tik lenkams ir lietuviams, bet ir visoms civilizuotoms tautoms. Tarp kitko apie A. Mickevičių rašoma visasvietinės literatūros peržvalgoje—(Library of the World Best Literature by Ch. D. Warner, XVII tomas): "Jis sutvėrė didelę tautišką Lenkijos poemą, "Poną Tada", kuri susilygina su gražiausia poezija visos pasaulės literaturoje". Anglai turi kelis smulkesnius Mickevičiaus veikalėlius išvertę savo kalbon; vertimai labai dailūs. Išversta: Sonetas, Tėvo sugrįžimas, Linkėjimai Naujiems metams, I M., Iš "Dziadų", Iš "Farys".

Norint daugiau sužinoti apie A. Mickevičių, verta pasiskaityti "Vien. Liet." išleistą kniugutę "Adomas Mickevičius". Mūsų kalbon iš Mickevičiaus tarime išversta: "Diedai" ir "Gražyna," "Konradas Wallenrodas" ir keletą smulkesnių veikalėlių.

2.—**Girolamo Savonarola** buvo tai įžymus vidurinių amžių veikėjas, nukentėjęs už savo persitikrinimų pastovumą. Jis gimė Italijoje, Ferraros mieste, 21 d. rugsėjo 1352 m. 1475 m. jis patapo Dominikonų zokono vienuoliu Bolognoje; 1482 m. persikraustė į Florenciją. Florencijoje tuo laiku viešpatavo Medici giminė, panaudojusi Savonarolą, kaip įranki savo politiškiesiems siekiams. Tūlą laiką Savonarola turėjo tokią didelę įtaką ant viešojo Florencijos gyvenimo, kad patapo miesto diktatoriumi ir gyventojus pavertė, taip sakant, į svietiškuosius vienuolius. Savo karštuose pamoksluose jis nesigailėjo popiežiaus, Aleksandro VI (ištvirkusio Borgia), už ką, kaip ir priderėjo tikėtis, liko ekskomunikuotas, arba iškeiktas 1497 metuose. Jis paskui buvo suimtas ir, reikalaujant popiežiui, sudegintas 23 d. gegužės, 1498 m. Florencijoje.

Moterų skyrius.

Mokyklų Vakarėlis.

28 d. gruodžio vakare "The International Institute for Young Women" parengė pasilinksminimo vakarą savo mokiniams. Šiame pasilinksminimo vakare dalyvavo sekančių klesų mokinės: italės graikės, sirijietės, armėnės, lietuaitės (iš Williamsburg'o) ir latvės. Vakarą atidarius, sudainuota "America"; p. Ellen Terry, Instituto raštininkė, savo trumpoje kalboje išreiškė užuojantą ateivėms ir ragino visas merginas ir moteris prie apsišvietimo, paaikškindama svarbą angliškos kalbas; p. Donna Panayotova, Instituto viršininkė, taip gi pratarė kelis žodžius užuojautos mokytojoms ir mokinėms už atsilankymą ir dalyvavimą šiame pasilinksminimo vakare. Kiekvienos klesos mokytoja išaiškino viršininkės kalbas, kas mokinėms labai patiko. Po kalbų įvairių klesų buvo sudainuota po dainelę savo kalboje ir po tam, prie piano skambinimo, prasidėjo maršavimas ir, prasilenkiant mokinėms vienos klesos su kitos, jos buvo jausmingai pasveikintos, tartum jos visos vienos motinos vaikai; paskui visoms buvo suteikta dovanos ir dar kartą sudainuota "America". Tuom vakaras ir užsibaigė.

Čion nebus prošalį paminėti, kad svetainė, kur įvyko šis vakaras, buvo tinkamai papuošta: eglaitė ir įvairių tautų vėliavos, o tarp jų ir lietuvių vėliava. Ši taip išpuodingą ir linksmą vakarą parengė p. Curran, pasilinksminimo užveizetoja; ji nesigailėjo triūso nė rupestingumo mums, svetimtautėms.

Apgailėtina, kad, nors amerikiečiai ir rūpinasi ateiviais vienok mės, ateiviai, patįs apie save maž te paisome. Ir kodėl gi taip yra? Daug kartų pastebi laikraščiuose balsus: Mokyklų mums reikia!

Nera abėjonės, kad jų mums reikia ir labai

reikia, bet, kadangi mes ypatingai lietuviai, iki šiol jų negalėjome įsteigti, tad privalome naudotis nors iš to mokslo, kuris šiadie mums veikia dovanai suteikiamas. Pažvelgkime į mūsų lietuvių lankomas klesas, ką ten matome? Prie klesos prisirašo 10—15 merginų ir, aplankiusios porą lekcijų, daugiau nebeteina; netrukus, vėl kelios prisirašo, ir tos neilgai telanko mokyklą. Kodėl taip yra? Ar jau lietuvaitės nereikia apšvietos ir mokslo? Lai tas šauksmas — "Mokslo mums reikia!" — nepasilieka šauksmu girioje, tegul jisai atsiliepia mūsų dvasioje ir verčia mus prie mokslo, idant ir mes, lietuvaiteš, neužsiliktume apsišvietime nuo kitataučių merginų ir moterių. Tad prie darbo, idant ateityje galėtume ir mes prisidėti prie papuošimo kaip savo taip ir kitų tokių vakarų.

O. Alytienė.

Moteris pašalpinėse draugijose.

Prezidentas draugijos "The Modern Brotherhood of America" savo raporte pagarsina gana įdomias žinias apie moteris minėtoje draugijoje:

"1 d. Sausio, 1911, mes turėjome apsaugos skyriuje 98,280 vyrų ir 54,347 moterų. Išbraukta iš draugijos per metų laiką ant 1000 vyrų 134.81 ir ant 1000 moterų—105,90, kas parodo, kad moterų pasitraukė iš draugijos ant 29 mažiau (iš 1000 narių) nei kaip vyrų. Iš to matosi, jog moteris yra daug pastovesniais nariais už vyrus.

Mirtinumas tarp moterų esąs didesnis negu tarp vyrų; ant 1000 vyrų pripuolė mirčių 5,47, o ant 1000 moterų—5,80, reiškia moterų miršta daugiau negu vyrų ant 0,33 (iš 1000).

Draugija "The Modern Brotherhood of America" yra pirmutinė draugija, priėmusi, moteris ant lygių su vyrais. Draugijos įsteigėjai nematė priežasčių, kurių dėlei nebūt galima priimti į draugiją ir moteris."

Toliaus sakoma apie kuopas:

"Lankydamas kuopas, aš patėmijau, kad geriausiai laikosi tos kuopos, kuriose yra didelis nuošimtis moterų narių. Moteris duoda kuopų reikalams, daugiau minties, daugiau atidžios ir laiko, negu vyrai." Daugelyje atsitikimų kuopas tik ir palaiko moteris; joms pasitraukus, kuopos būtinai turėtų griūti. Kas žino, ar mūsų S. L. A. moteris taip pat pasirodo veikliausiais kuopų nariais, ar ne?

Iš visur.

Nauji Metai—nauja valdžia. Chinija—respublika. Tėmijant į bėgį Chinijos revoliucijos, sunku tēbuvo galima tikėtis, kad Chinija virs respublika. Dabar telegrafas praneša pasaulei apie tai. Naujos respublikos prezidentu išrinktas liko dr. Sun-Jat-Sen, apie kurį paminėjome Tėvynėje. Chinijos imperatorius, kaip pranešama į Peterburgą, su savo motina šle pabėgo iš Pekino per Mandžiuriją į Seikho, netol Mongolijos rubežiaus. Rossija ketinanti pripa-

žinti naują respubliką.

Dėlei tos aplinkybės New Yorke gyveną chiniečiai triukšmingai apvaikščiojo Naujus Metus ir naujos respublikos pradžią. Čia jau ant greitųjų sumesta 25 tūkst. dolerių prezidentui Sun-Jat-Senui. Pirmutinė reforma, apskelbta naujos valdžios—tai permaina Chinijos kalendoriaus, kurs dabar susilygins su visos Europos kalendorium.

Revoliucija dar nepasibaigė; senoji valdžia ir jos palaikytojai ginasi, kiek galėdami, bet sunku beatsispirti prieš audrą, kuri neša tautai naują politiško gyvenimo gadinę.

Berlyne 26 d. gruodžio miestas buvo parengęs tūlam bėpastogių žmonių skaičiui pietus. Iki 30 d. gruodžio iš dalyvavusių "vaišėse" pasimirė 75 ypatos. Spėjama juos užsenuodijus žuvimis. Tarp kitko Paryžiuje sunaškinta daugybė iš Vokietijos prisiųstų žuvų: surasta jose kažkokie nuodai.

Juokeliai.

Mūsų gadinės vaikai. Tėvas: kvailas esi, Jonuti, lyg tas ožys su ragais.

Jonutis. Mama tą—pat sakė dėdžiui Petru: mano vyras, sako, nieko nemato ir nežino, kvailas, sako, lyg tas ožys su ragais!...

Tėvas paraudo ir paleido nuo kelių Jonutį.

* * *

Mokykloje. Mokytojas į "biznieriaus" vaiką: Dėlko žmogus turi dvi ranki?

Vaikas. Kad su viena imti, o su antra kišeniui dėti.

* * *

Prigautas. — Ar tamsta pasiuntei \$1.00 anai firmai, kuri garsinasi išleidusi patarimus: "Kaip elgties prie stalo?"

— Pa.

— Ir ką gavai?

— Lapelį su vienu tikta žodžiu: "Valgyti."

* * *

Naujos mados apgarsinimas. "Didžiausias išpardavimas visų prekių naujai įsteigiamoje krautuvėje."

* * *

Tiktai taip atrodo. — Ar teisybe, daktare, kad vedę vyrai gyvena ilgiau už nevedusius?

— Ne, tamistėle, vedusiems tik taip atrodo.

* * *

Saliunė. Jonas: Petrai, tamstos degtinė šalta, negalėsi gerti.

Petras (supykęs): O kas tau pavelijo ragauti iš mano stikliuko?

Jonas: Saugok sviete, neragavau. Aš tik įmerkiau pirštą.

Prisiųsta Redakcijon.

"LAISVOJI MINTIS", N22. Turinys: Revoliucija Chinose; Ar gi lietuviai bus amžiniais vergais? — Parigožėnas; Laisvamanybė plėtojasi — J. Smelstorius; Skaitlinės ir tūlos K. Marso teorijos — Makabejus; Lyties dora seniaus, dabar ir toliaus — pagal dr. Leo Jacobi; Paskendusi Žvaigždė — Karolis Vairas; Robertas Owen — K. Šliupas; Norėtus — eilės — Kalėdų Kaukė; Iš liaudies motyvų — eilės — Karolis Vairas; Niekados — eilės — K. Vairas; Vogtoji laimė, fantazija — K. Vairas; Ištrauką iš laiško — Marion; Miškas ir keleivis — Žemaičių Antanas; Juristė — A. P. Čechov; Norte Dame de Paris — V. Hugo; Pasaulės progresas; Į "L. M." skaitytojus; Iš L.L.S. kuopų nutarimų. — Šis numeris tikrai dailiai atrodo kaip iš techniškos pusės, taip ir sulys savo turinio. Tarp 10 tilpusių tame numeryje paveikslų randame: dras J. Basanavičius ir Žmuidzinavičiaus — Ant milžinkapio.

Redakcijos atsakymai.

p. Z. Jank. Pagal Tamstos porą, straipsnis "Ačiu už smūgį" pasiųsta "Kovai". Įstabu, dėlko Tamsta nenori atsakyti į "Vien. Liet." pastabą pačioje "Vien. Liet." Juk dauguma ir "Tėvynės" ir "Kovos" skaitytojų nė nežina ką "Vien. Liet." savo pastabose pasakė.

Straipsnį "Apie kooperacijas" gavome, ačiu. Bus sunaudotas.

p. B. K. Kondratavičiui. Ačiu už iškarpa. Bus sunaudota sekančiame "Tėvynės" numeryje.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Newark, N. J. 27 kp. bus metinis susirinkimas 14 d. sausio M. Kairukščio svetainėje, 153 Ferry st. Malonėkite visi nariai susirinkti.

Sek. J. Stanelis.

Pittsburg, Pa. 40 kp. atsibus susirinkimas 14 d. sausio. Bus renkamas naujas Komitetas ir užsimokėjimas mokesčių. Būtinai meldžiama visų draugų ateiti ir užsimokėti, nes šis bertainis yra paskutinis užsimokėjimui.

Sekr. Juzė Kvederiūtė

Seltzer City, Pa. 132 kp bus susirinkimas 14 d. sausio, 2 val. po pietų pas Joną Rumbavičių. Meldžiama visų draugų ateiti ir užsimokėti prigulinčias duokles. Apart to bus svarstymas naujo konstitucijos projekto ir jo nubalsavimas. Toliaus rinkimas kandidatų į Centro valdybą.

Sek. J. Rumbavičius.

Philadelphia, Pa. 10 kp. bus metinis susirinkimas 10 d. sausio, 8 val. vakare Laisvės klubo svetainėje, 943 S. 2-nd st. Visi nariai malonėsite susirinkti, nes bu rinkimas kuopos viršininkų, o taipgi svarstymas naujos konstitucijos ir nominacijos Centro viršininkų.

Juoz. Ruškis.

Wilkes-Barre, Pa. 35 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą 14 d. sausio, 2 val. po pietų svetainėje F. Kavaliausko, 57 Bank ir kampas Stanton st. Malonėkite atsilankyti visi draugai ir draugės, nes bus rinkimas kuopos viršininkų ir nominacijos į Centro valdybą. Atsiveskite nors po vieną naują narį prirašymui prie S.L.A.

Rašt. M. K. Botiriūtė.

Mt. Carmel, Pa. 52 kp. bus bertaininis susirinkimas 14 sausio, 2 val. po pietų. Malonėkite pribūti visi nariai ir atsivesti prirašymui prie S.L.A. po penkis naujus narius, nes, Susiv. priėmus naują konstituciją, bus įvesta pašalpa ligoje, taipgi bus balsavimai naujų įstatų, nominacija Centro viršininkų ir rinkimas kuopos viršininkų. Tikrai visi susirinkim, o mes pralengsim shenandoriečius narių skaitlium.

Sek. Ant. Bagdonas.

Priceburg, Pa. 80 kp. atsibus susirinkimas 14 sausio, 2 val. po pietų pas Antaną Džadžį, Dickson (filiatsyn) Ash st. Kviečiam visus narius susirinkimui ir užsimokėjimui savo duoklių, o taipgi ir sutvarkimo mūsų reikalų. Atsiveskite kiek naujų narių prirašymui prie S.L.A.

Sekretorius A. D.

Chicago, Ill. 129 kp. atsibus susirinkimas nedėlioje, 14 sausio, 1 val. po pietų D. Šemaičio svetainėje, 1750 So. Union st. Nei vienas šios kuopos narys nepraleiskite šio susirinkimo, nes yra gan svarbių reikalų apsvartymui.

Po S.L.A. kuopos susirinkimui atsibus T.M.D. 37 kuopos susirinkimas, kuriame bus renkama nauja valdyba ir apkalbami kiti svarbūs reikalai. Po susirinkimui, apie 3 val. po pietų, atsibus trumpa prakalba; paskui bus padeklamuota keletas eilučių, o ant galo — ginčai (debates): "Ar yra naudingos žmonėms partijos?" Meldžiama ir pašaliniai. Įžanga — už dyką.

S.L.A. 129 kuopos rašt. ir T.M.D. 37 kuopos pirm.

I. S. Vitkus.

Middleport, Pa. 218 kuopos bus laikomas susirinkimas 11 diena sausio (January) 1912 m. septintą valandą vakare, svetainėje pas Juozą Barkauską.

Šis susirinkimas bus labai svarbus dėl mus kuopos narių, bus nominacijos į centro viršininkus, svarstymas nauju Instatų, ir išpildymas apreiškimo lakštu, kiekvienas privalot atsilankyti ir užsimokėti mokesčius, nepamirškite atsivesti naujų narių prirašyti.

Tėvai gali savo vaikus prirašyti prie S. L. A. nuo vienu metu amžiaus.

Užprašo 218 kp. S. L. A. Sek.

Petras Stankevičius.

Minersville, Pa. sausio (January) 14 d. 13 kuopa S. L. A. laisvis susirinkimą salėje p. Lietuvininkienės 2 valandą po pietų, meldžime visus narius susirinkti ir užsimokėti Bertaininę ir išrinkti naują vyriausybę.

kuopo sekre. J. Aleksaitis.

Lawrence, Mass. 41 kuopos susirinkimai atsibus kiekvieno mėnesio kas antrą nedėlią, 3 val. po pietų. Susirinkimai atsibuva po No. 101 Oak st.

Sek. J. Žukauskas.

Cleveland, O. 14 kuop. laikys susirinkimą 14 d. sausio svetainėje V. A. Pavilionio, po no. 2017 St. Clair av. N. E., 4 tą val. po pietų. Kiekvieno kuopos nario yra privalumas atsilankyti į pirmąjį šių metų susirinkimą nes daug yra svarbių reikalų, apeinančių kuopą bei pačio Susivienijimo gerovę.

Sek. V. Geibis.

Susirinkimas 7-tos kuopos atsibus nedėlioje, 14 d. sausio, 1-ma valandą po pietų svetainėje Antano Rukc. Visi sanariai privalo pribūti, nes šiame susirinkime reikės atlikti svarbūs reikalai: Rinkimas kuopos viršininkų, nominacija centro viršininkų ir tt. Už nepribuvimą — bausmė 25c.

Sek. J. Kazakevičia.

Pajieškojimas.

Aš, Elzbeta Uselaitė, Kauno gub., Raseinių pav., Konstantynovskos volosties, Kvedarnos parapijos, Pajovalių k., pajieškau savo brolio Stanislovo Uselaičio, 24 metų senas, apie 3 metai kaip jis išvažiavo iš Chicagos delei peštynių ir nežina kur. Nė vienas iš to dydelės skriaudos neturėjo, viskas yra gerai, nesibaimink atsisaukti arba kas kitas duoti žinę, kur būna ansto adreso:

Mr. V. J. Genutis.

5466 Lake Court N. E.

Cleveland, Ohio.

Prakalbos!

143 čia kuopa S. L. A., nuo Hyde Park, p rengė prakalbas nedėlioje, 7-tą dieną sausio (January) 1912 m Janes svetainėje po No. 4024 Jackson Street West Scranton, Pa. Prasidės 6:30 valandą vakare.

* Lietuviai ir Lietuvaitės, atsilankykite kuoskaitlingiausiai šias prakalbas, nes yra užkviesti garsingi kalbėtojai vietiniai ir iš svetimų miestų, kurie paaiškys apie Lietuvių gerovę ir draugijų naudingumą. Atsilankykite visi Lietuviai ir Lietuvaitės kiek tik yra šitam mieste, o ir iš aplinkinių miestelių, nes visiems bus linkma pasiklausyti tų garsūnų-kalbėtojų, kuriuos jau beviaik buvome ir pamiršę. Inžanga dykai.

Kviečia Kometetas.

TEVYNĖ

Atida nū ukėsams Suv. Valst.

I Dėlko atėviamas reikalingos tikėsiškos popieriaus. 2 Ką reikia daryti norint pastoti Suv. Valst. tikėsiškos. Kur ir kada galima paduoti prašymą. 3 Ką turi žinoti pakol gausi tikėsiškos popieriaus. 4 Klausimai su atsakymais Lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Kągelis kosam Lietuviai yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court, POTTSVILLE, PA

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
807 W. 80-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johana B. Škaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,

3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,

1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,

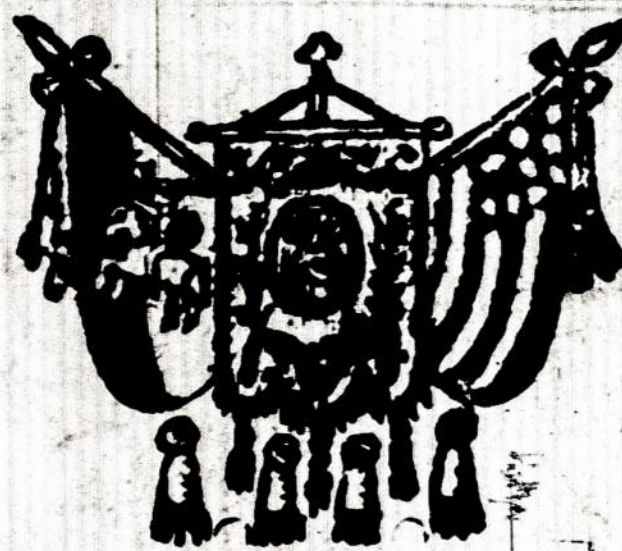
Box 62, New York, N. Y.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina	50 c.
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
1 Dėdai ir Gražina, pusl. 161	25 c.
2 Europos Istorija, pusl. 319	35 c.
Gilbsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
3 Jonas ir Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
4 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
5 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
Kuoni žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
6 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
7 Mėlėkė (Drama keturių veiksmų)	10 c.
8 Petras Zemaitis, pusl. 60	20 c.
9 Pabrėžimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba) \$1.00	
10 Dirva, pusl. 128 1898 m. vienas num.	75c.
11 "Tėvyne" komp. 1898, 1897, 1896 ir 1895m. po 50c	

KNYGIUS:

A. B. Strimaitis
807 W. 80-th St. New York City.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVĖ.

Guodotinos tautiškos ir bažnytinės draugystės išdirba: Karūnas, Amerikoniškas vėliavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kopures ir maršalkoms pareodus, teipgi visas bažnytinis aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė

nuo

Strėnų skaudėjimo

Degimo krutinėje

Galvos skaudėjimo

Kateros

Užsišaldyme

Neuralgijos

nuo

Gerklių skaudėjimo

MIJE CZIN

Mešlungio

Skausmo krutinėje

nuo

Patrukimo

Azma arba

Dusulio

Štyvumo sprando

skaudėjimo:

Šonuose

Rankų ir

Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptinėms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisieisiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujant išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioj galite gauti laikrodžių, laikrodėlių, lenciuogėlių, visokių žiedų, spilkų, kolėkų, kompasų, kryžiučių. Puikiausių armonikų, skripkų, klarnetų, trūbų, koncertinių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukų, albumų fotografijoms, guminių litarų. Mūsų knygų, istoriškų ir maldaknygių. Gražių popierių gromatomis rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tužiną už 25c, 5 tuz. \$1.00, perkupčiams 1000 už \$6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiadien: prisijusdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos klijasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pikt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted St.

Dept. L.

Chicago, Ill.